

Klassperspektiv saknas i klimatfrågan

Jublet steg över att miljökonferensen till slut lyckades enas om ett klimatavtal. Alla länder skrev under, visserligen ett urvattnat dokument enligt många, men de flesta ansåg att det var en god början. Flera nötter skulle knäckas under konferensen, en var hur rika och fattiga länderna skulle kunna enas om fördelningen av kostnaderna, en annan var kraven som skulle riktas mot de oljeproducerade länderna, men som i slutversionen togs bort.

Frågan handlar inte så mycket om att de fattiga länderna inte ska få bygga upp sin materiella standard som vi gjort med kyl, frys, wc, bil och infrastruktur utan om hur förbrukningen konkret ser ut. Den rikaste 10 procenten av jordens befolkning står för 45 procent av energiförbrukningen och 50 procent av jordens fattigaste står för 13 procent. Detta enligt en studie av bland andra den franske forskaren Thomas Piketty, som menar att det är bättre att jämföra rika människors sätt att leva med fattiga istället för en jämförelse mellan rika och fattiga länder. De rika flyger på affärsresor, skidresor, semesterresor jorden runt, många hushåll har två bilar, stora hus, pooler och senaste elektroniken. De rika finns utspridda i hela världen, även i de fattiga länderna, så det är inte så enkelt att bara dela upp världen i rika och fattiga länder. En rik indier kan förbruka lika mycket som en rik engelsman eller svensk. När man jämför rika länder med fattiga kan elitskiktet i Indien och Kina gömma sig bakom den stora fattiga massan i sina länder. Klimathotet är också en klassfråga och bör inbegripas i det globala klimatmålet. Enligt Piketty har de rika redan förbrukat sin kvot.

Ett annat problem är de växande sopbergen som är fyllda av den rika världens bortslängda och ratade produkter, medan de fattiga rotar där, ibland till och med bor på soptippen. De

överlever genom att sälja de överblivna produkterna. Vi skryter också med att säga att vi inte längre bidrar med höga halter av koldioxidutsläpp från våra industrier, när vi i själva verket har förlagt mycket av industriproduktionen till de fattiga länderna. Där är det billigare att framställa varorna genom låga löner och ibland obefintliga rättigheter för arbetarna och företagen kan ta mindre hänsyn till nedsmutsning av miljön genom korrupta regeringar eller bristande lagstiftning. Sedan behöver vi transportera produkterna över halva jorden till försäljning, för det är ofta vi som är konsumenterna.

Klimatfrågan är komplicerad, men för mig blev Pikettys analys ett viktigt perspektiv och som jag upplever saknades i det gemensamma klimatmålet.

Claudette Skilving